

Úvod

Cílem publikace je popsat vývoj a strukturu **mezd zaměstnanců ve zdravotnictví** a nalézt odlišnosti ve mzdových úrovních různých skupin této kategorie zaměstnanců, například podle **pohlaví nebo věku**. Mnohé údaje nejsou z výkaznictví Ústavu zdravotnických informací a statistik České republiky (UZIS ČR) k dispozici.

Publikace obsahuje údaje nejen **za lékaře, všeobecné sestry a porodní asistentky**, na které se primárně soustředí, ale i za další **odborné pracovníky ve zdravotnictví** (např. farmaceuty, zdravotnické techniky, laboranty a asistenty, odborné pracovníky v oblasti rehabilitace, záchranáře či praktické sestry), **ošetřovatele, sanitáře** a ostatní pracovníky **osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti**. Do publikace byly zařazeny i údaje o mzdách a platech **primářů a vrchních sester**.

Údaje za mzdy zaměstnanců ve zdravotnictví uvedené v této publikaci vycházejí ze speciálního zpracování dat ze **Strukturální mzdové statistiky**. V rámci strukturální mzdové statistiky jsou zjišťovány podrobné údaje za jednotlivé zaměstnance, jako je například pohlaví, věk, nejvyšší dokončené vzdělání a především jejich profese (viz část „Sledované proměnné“ v metodické části). Tento zdroj tak nabízí srovnávání nejrozličnějších skupin zaměstnanců podle mezinárodní **Klasifikace zaměstnání** a jejich demografických charakteristik, které **z jiných datových zdrojů není v současné době k dispozici**.

V publikaci je uváděna nejen **průměrná hrubá měsíční mzda**, ale i **medián mezd**, který ukazuje mzdu uprostřed mzdového rozdělení. Absolutní údaje o průměrné mzdě a mediánu mzdy sledovaných skupin zdravotníků jsou doplněny o jejich **srovnání** s průměrnou mzdou a mediánem za **zaměstnance celkem** a za **vybrané relevantní skupiny zaměstnanců**. V případě lékařů jsou průměrné a mediánové mzdy srovnávány s výdělkem zaměstnanců s magisterským nebo doktorským **dokončeným vzděláním**, výdělkem všeobecných sester a porodních asistentek jsou srovnávány s výdělkem zaměstnanců s vyšším odborným nebo bakalářským vzděláním. Vzhledem k tomu, že velká většina zdravotních sester **jsou ženy**, nechybí srovnání se zaměstnankyněmi celkem. V případě všeobecných sester se specializací a bez specializace je k dispozici i **krajské srovnání**. Za všechny sledované pracovníky ve zdravotnictví je sledováno třídění podle **sféry působení** (mzdová vs. platová).

Samostatně jsou uvedeny údaje za lékaře **specialisty** a za lékaře zaměstnané v **zařízeních poskytujících lůžkovou péči**. Obdobný prostor je věnován i **všeobecným sestřím** podle jejich specializace.

Do publikace byly zařazeny i údaje o **struktuře lékařů a zdravotních sester podle výše jejich průměrných hrubých měsíčních mezd** v závislosti na sféře působení. Kromě této diferenciaci obsahuje publikace i údaje o průměrných **příplatcích a odměnách** a jejich podílu na celkové průměrné mzdě.

V textové části publikace jsou uvedeny především **metodické informace**. Podrobně je rozebrán použitý **datový zdroj** a sledované mzdové **ukazatele**. Nechybí **vymezení zdravotnických pracovníků** podle mezinárodní Klasifikace zaměstnání a **upozornění** na odlišnosti od údajů o výdělcích pracovníků ve zdravotnictví dostupných z výkaznictví ÚZIS ČR. Pro potřebný vhled do problematiky mezd ve zdravotnictví jsou doplněny též **poznámky důležité pro správnou interpretaci publikovaných údajů**.

Tabulková část přináší podrobné údaje o výdělcích jednotlivých sledovaných kategorií zdravotnických pracovníků za **rok 2023** a ve většině případů i za **dostupnou časovou řadu**, tj. nejčastěji za roky 2013 až 2023. Kromě **absolutních údajů** o průměrných a mediánových hrubých měsíčních mzdách obsahuje i údaje o absolutních a procentuálních **meziročních nárůstech (poklesech)** a ukazatele, které **srovnávají** průměrnou a mediánovou mzdu zaměstnanců ve zdravotnictví se zaměstnanci v Česku celkem, resp. zaměstnanci v odpovídajících skupinách. Jsou zde představeny nejen nominální mzdy pracovníků ve zdravotnictví, ale také **reálné mzdy** (v cenách roku 2015) zohledňující vliv inflace na výdělkem.

Věříme, že statistické údaje prezentované v publikaci odpoví na řadu Vašich otázek a obohatí Vaši práci o cenné informace. Máte-li ke zveřejněným údajům jakékoli otázky nebo poznámky, neváhejte nás kontaktovat. Výhrady i návrhy na zlepšení našich statistik vítáme.